

Príspevok predkladá krátkou rekapitulaci vývojových trendů v logistice maďarské armády, a to jak z hlediska zhodnocení současného stavu, tak i z hlediska rozhodujících kritérií dalšího rozvoje. Poukazuje zejména na význam procesů interoperability a směrů umožňujících zvýšit efektivitu logistických procesů, ale i samotného systému logistiky. Předložené zkušenosti a přístupy z procesu transformace systému logistiky maďarské armády mohou být v některých aspektech inspirující i pro rozvoj systému logistiky Armády České republiky.

ÚVOD

Vedení ministerstva obrany maďarské armády vyvinulo za předchozích vládních garnitur značné úsilí při přestavbě ozbrojených sil a jejich nedílné součásti logistiky. Výsledek je z pohledu logistiky mírně řečeno málo znatelný. Lze předpokládat, že částečným důvodem neúspěchu různých, zejména zahraničních subjektů vstupujících do tohoto transformačního procesu bylo to, že neznaly maďarskou realitu a je možné zapochybovat i o jejich vědecko-analytických schopnostech. Základem jejich analýz a úsudků bylo převážně dotazování zainteresovaných aktivních vedoucích pracovníků.

Vedle vysoké odbornosti a informovanosti je pro účinnost takto koncipované poradní činnosti zásadní podmínkou nezávislost vykonavatelů a to jak služební, zájmová, tak i existenční. Při nedodržení uvedených předpokladů se jenom stěží lze povznést nad oborové, partikulární či osobní zájmy. Ti, co jsou bezprostředně zainteresováni na určité přestavbě, nemohou vést vypracování koncepce nového systému, což ale neznamená, že se nepřihlédne k jejich názorům. Ne proto, že by byli odborně nezpůsobilí, ale pro nevyhnutelný střet zájmů, který by vedl k prosazení koncepce z pozice síly a ne s ohledem na principy, na výsledky modelování a na účinnost centrálně stanovených cílů.

Proč je nutná přestavba systému logistické podpory maďarské armády:

- ❑ Současná logistika je především orientována na běžné zabezpečování potřeb vojsk. Systém i cíle vycházejí z předchozí „nedostatečnosti zdrojů“ (pro některé oblasti dodnes charakteristické), tudíž je to důsledek způsobu myšlení orientovaného na přežití.
- ❑ Stávající logistika se neorientuje na podporu operací tak, jak u moderních ozbrojených sil, u nichž je běžný rozpočet tvořen na základě normativů a hlavní pozornost není kladena na zajišťování a udržování potřebných zdrojů, ale soustřeďuje se na rozvoj schopností pro podporu operací.
- ❑ Současná logistika je charakteristická rozdrobenými kapacitami na bázi oborů, provozuje velké množství objektů i když jsou již zásobovací centra částečně integrovány a mnohé logistické vojenské prvky již byly zrušeny. Z neznámých důvodů se velká část rušení dotkla právě prvků podpory operací. Jenom stěží lze vytvořit alespoň jednu provozuschopnou logistickou organizaci (např. jeden logistický prapor), která by mohla dle situace plnit úkol vojenské odborné dílny anebo byla schopna plnohodnotně

demonstrovat činnosti polní logistiky. Zvláště je žádoucí vzpomenout oblast podpory dopravy, protože její funkce jsou značně roztroušeny. Komplexnost, která umožňovala silné a účinné manévrovací možnosti s využitím vnitřních zdrojů při plnění různých úkolů, je rozbitá, kapacity jsou také roztržštěné a přestože při podpoře operací sehrávala zásadní roli, v souvislosti se snižováním počtů a šetřením rozpočtových prostředků byla její činnost jako systému znemožněna.

- ❑ Na velitelstvích druhů vojsk se v důsledku nedostatku materiálně technické báze a rozpočtových prostředků provádí hospodářská činnost se systémově sníženým počtem osob.
- ❑ Při nedostatku platných normativů (s výjimkou několika) je plánování rozpočtu ozbrojených sil subjektivní, kontrola rozpočtu nepřehledná a je předmětem neustálého cyklu v „přetahování“ se při posuzování otázek „stačí, nestačí, plýtvá se“.
- ❑ Jednotky jsou silně závislé od vlastních zdrojů a možností. V oblasti údržby techniky často musí používat takových metod, jako je obrazně řečeno „kanibalismus“.
- ❑ V ústřední sféře široce pojímaného vojenského hospodaření (nazývaného výrobní a spotřebitelská logistika) se rozbujely orgány, které provádí podobné činnosti, snaží se zušlechtit málo efektivní koordinaci a špatně rozdělené funkce. Často jsou velice vzdáleny od základních požadavků na podporu, ale i organizační výstavbu logistiky umožňující základní poslání podpory operací vojsk.

Hlavní směry další modernizace systému

Hlavními směry modernizace logistického systému zabezpečujícího rozhodující cíle, avšak zejména zvýšení způsobilosti podpory operací, a to prohloubením důvěryhodnosti, pružnosti, účinnosti, při současném šetření osob a odstranění bezprizornosti jednotek mohou být:

- ❑ výstavba a rozvoj logistiky na bázi národního hospodářství,
- ❑ využití (nákup) služeb v mírovém období od organizací civilního sektoru,
- ❑ vybudování koncentrované, pružné, vojenské logistické organizace způsobilé k podpoře vojenské operace,
- ❑ zavedení širokého systému norem v zájmu přehlednosti plánování rozpočtu a jeho možného vyúčtování,
- ❑ obnova armádních zásob s proslou lhůtou u vojsk,
- ❑ vytvoření systému informační podpory logistiky.

1. VÝSTAVBA VOJENSKÉ LOGISTIKY NA BÁZI NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Zapojení národního hospodářství do logistické podpory se může vztahovat jak na úkoly mírového období, tak na úkoly při nasazení, do misí či jiných operací. Při takto deklarovaném předpokladu je nutné si nejdříve ujasnit, které oblasti logistiky lze zabezpečit výhradně armádními silami a prostředky a které úkoly je možné zabezpečovat na bázi národního hospodářství (civilní sféry). Z armádních zdrojů je nutné garantovat ty problémy, které civilní sféra není schopna zajistit, protože se zde nevytvořily potřebné kapacity buď z důvodu, že na ně není civilní požadavek, nebo z bezpečnostních důvodů. Mezi takové specifické oblasti je možné zařadit opravu zbraní a bojových vozidel, ošetřování zásob munice nebo přepravní a dopravní kapacity v bojových a polních podmínkách, atd. Sumárně řečeno, bezprostřední logistická podpora operace v bojových podmínkách nemůže být řešena na civilní bázi.

Možnosti budování vojenské logistiky na platformě národního hospodářství je možné rozdělit do čtyř skupin, které se pochopitelně částečně překrývají, dokonce je žádoucí snažit se o jejich víceúčelovost.

První skupinu tvoří oblast spotřebitelské (udržovací) logistiky v mírovém období a zahrnuje v sobě nákup služeb obdobný tržně směnným obchodům v civilní sféře. Příkladem toho, že se tento požadavek nebral v úvahu, bylo strategicky mylné rozhodnutí o pověření ziskově orientovaných hospodářských společností opravami bojové techniky a elektronických zbraňových systémů. Pozitivním příkladem jsou dobře prosperující centrální prádelny, které poskytují významnou civilní službu dle objednávek právě na základě služeb tržně směnného obchodu. Ze strany vojenské organizace to znamená normativní hospodaření s penězi, což se v praxi projevuje tím, že náklady spojené s běžným zabezpečováním vojenské organizace se rozpočtují na základě norem, a velitelství jednotek objednávají různé služby u organizace zabezpečující chod kasáren (posádky).

Základními předpoklady přechodu k civilnímu zásobování v mírové době jsou:

- ☐ vytvoření širokého okruhu zásobovacích norem,
- ☐ hodnotová analýza,
- ☐ existence odpovídajících finančních podmínek a systému.

Pod organizací zabezpečující chod kasáren si lze ve strukturách armády představit mnohotvárnou hospodářskou formaci s civilními zaměstnanci, která se v mírové době specializuje na poskytování všech druhů služeb pro vojenské organizace. Svůj profil, kapacity a počet zaměstnanců pružně přizpůsobuje nárokům. Základní profilací představuje zabezpečení osob komplexem služeb, zejména jejich stravování, provozování bufetu, ale taktéž údržbu bojových a ostatních vozidel, provozování informačních systému mimo armádní síť, skladování materiálových zásob, poskytování služeb kultury a provoz budov.

Tento okruh úkolů by mohla ve spolupráci řešit logistická ředitelství a ředitelství správy majetku jako je např. dnes provozovaná HM EI a. s. Elektronická, logistická a majetek spravující akciová společnost ve vlastnictví maďarské armády nebo na jejich bázi vytvořená organizace provozu kasáren. Účelnou společenskou formou by mohla být veřejně prospěšná společnost nebo i akciová společnost.

Druhou skupinou jsou zásoby materiálu určené pro státní rezervy a údržba armádních zásob materiálu. Vztahuje se to i na materiály pořízené směnnými obchody. Požadavky sféry obrany jsou dány jednak potřebami maďarské armády a zároveň požadavky vyplývajícími z kompetence Národní podpory příjmu cizích jednotek, zakotvených v „Článku V“ mezinárodních smluv o posílení obrany Maďarské republiky příchozími spojeneckými vojsky. Prakticky to znamená, že ve vyčleněných skladech se určením „úrovně nedotknutelných zásob“ zabezpečuje pro jednotky okamžitá dispoziční pohotovost materiálů. Takové sklady zpravidla nedisponují technickými prostředky hromadného výdeje materiálu. Jejich provozování znamená pro armádní rozpočet jenom nepatrné náklady. K zabezpečování všech potřeb a požadavků mezi zahraničními vojsky a civilní sférou stojí hospodářská organizace ve vlastnictví armády, a to HM EI - Elektronické, logistické a majetek spravující ředitelství, které bylo vytvořeno jako prvek řízení pro interní potřeby armády, ale také k řízení vztahů mezi podnikatelskou sférou a zahraničními jednotkami. Takto zaměřenou činnost uvedeného subjektu je možné rozvíjet k výraznější podpoře maďarské armády v mírových podmínkách.

Třetí skupina je představována využitím různých civilních kapacit jak v zájmu naplnění základního poslání armády, tak i zabezpečení požadavků Národní podpory příjmu zahraničních jednotek. Civilní spolupráce, která může být rozvětvená, při logistické podpoře (zásobování) zahraničních jednotek závisí především od toho, jak civilní sféra zná předpokládané zahraniční nároky, národní zvláštnosti, technologie a v určitých oblastech, např. v oblasti oprav a servisu i kódový systém výrobků NATO. Je to jeden z předpokladů i pro kooperaci ve vojenském průmyslu.

Zde je žádoucí zdůraznit nutnost přípravy dané civilní společnosti na vojenské podmínky, což z hlediska nákladů představuje jenom zlomek celkových nákladů na zřízení samostatné vojenské kapacity. Na rozvoj kapacit poskytujících služby na základě úspěšných tendrů mohou být využita různá motivační a podpůrná řešení, např. zachování stávajícího počtu pracovníků, daňové úlevy za skladované zásoby, garance dlouhodobějších objednávek v případě dosažení stanovené kvality, poskytnutí speciálních opravárenských technologií, atd. V případě patřičně připravených projektů lze získat značnou podporu z Bezpečnostního a investičního programu NATO. Realizace projektu tohoto typu potom může indukovat civilní objednávky velké hodnoty.

Čtvrtou skupinou je vytvoření systémů a prostředků tzv. dvojího určení, které jako výsledek určitých kompromisů při využívání a doplňkových technických řešeních, jsou vhodné pro plnění jak civilních, tak i vojenských úkolů. V době míru jsou využívány v národním hospodářství. Pro své vyšší schopnosti jsou dobře využitelné při odstraňování katastrof a jsou plně využitelné v případě nejvyšší katastrofy, v době válečné situace. Vhodným příkladem jsou dříve vytvořené domácí „TS“ vlečné čluny - mosty nebo vlaky a autobusy s možnou přestavbou na přepravu raněných. Jsou i mezinárodní příklady jako těžká trajlerová přepravní kapacita vojsk v Norsku nebo i těžkotonážní přepravní kapacita s výměnnou nástavbou ve Finsku, sloužící v mírové době v národním hospodářství. Při vývoji prostředků dvojího určení se zpravidla využívá společné nebo poměrně podílové financování za účasti více rezortů, společností či soukromých firem. Současná pravidla státního rozpočtování tomuto trendu nepřejí i když by se tímto způsobem ušetřily značné prostředky ze státního rozpočtu. Například realizace programu údržby vojenských přepravních vozidel integrovaných do národního hospodářství by snížila bezbrannost venkova v případě povodní nebo sněhových kalamit.

1.1 STÁTNÍ LOGISTIKA JAKO MOŽNOST A RACIONÁLNÍ METODA

Tradí se, že stát je zpravidla nejhorší vlastník, ale není to zákonitost. Stát musí aplikovat přístup vlastníka, jehož jedním z nejdůležitějších prostředků je státní logistika.

Obsahové vymezení státní logistiky: vzájemně sladěná činnost státních nebo částečně státních systémů v zájmu stanoveného cíle, způsob nazírání aplikující princip synergie, právní zázemí, organizace, technologické metody, množina cíleně vytvořených zařízení a prostředků, která sleduje optimalizaci nákladů na státní úkoly dle rezortů.

Systém funguje dle právních norem, které nutí státní organizace různých sfér ke spolupráci, ke snížení provozních nákladů, ke sladění motivace ve prospěch rozvoje dle možnosti na domácí bázi a určuje koordinační orgán, který disponuje potřebným rozpočtem ke splnění úkolu.

Z organizačních postupů je možné vyzvednout stálý nebo přechodný řídicí orgán, který je schopen aktivizovat stanovené části zdrojů náležící jiným sférám a tyto provozovat ve pro-

spěch plnění cílů, neodpovídajících jejich základnímu poslání dle předem vypracovaných plánů aplikace. Klasickým příkladem tohoto je ochrana proti povodním nebo odvrácení katastrof.

Velké možnosti při optimalizaci poskytuje i používání společných zařízení. Jedním z nich je Vojenské dopravní centrum s podřízenými oblastními velitelství a řídicími orgány MÁV (Maďarské státní dráhy).

Dalším příkladem je heliport vybudovaný v Tatě, který slouží jak vojenským, tak civilním účelům. Dle usnesení vlády i Taszárské letiště bude mít vojensko-civilní využití. Mnoho jiných možností ještě není využitých. Podobným způsobem by bylo vhodné rozvíjet i centra logistických služeb. V oblasti víceúčelového rozpočtu s různým posláním a v oblasti státních podpor (např. zemědělství, rozvoj venkova, doprava, zdravotnictví, obrana) jsou rovněž velké možnosti pro uplatnění idey společné logistické podpory.

Systém státního rozpočtu, vybudovaný na odvětvových ministerstvech, vyžaduje v případech takových státních úkolů, jako je Národní podpora příjmu zahraničních vojsk vyplývající z členství v NATO nebo využití národohospodářského potenciálu pro obranu, činnost nezávislého orgánu z důvodu koordinace mezi ministerstvy a zvláštností financování vyplývající z mezirezortní zodpovědnosti. Úřad předsedy vlády je vhodným orgánem, ale bylo by nutné, aby jeho součástí byla instituce **pověřence vlády** (dle možnosti se samostatným rozpočtem) pro sladění činnosti a národohospodářských systémů v oblasti obranných cílů. Tento orgán by vedle přípravné činnosti v mírovém období, fungoval **v případě krizové situace jako řídicí orgán**, doplněný o různé operativní skupiny delegované z různých ministerstev.

Další možností pro značné zvýšení obranné zainteresovanosti by bylo, aby se u ministerstev značně ovlivňujících civilní podporu vojenské obrany, dle vzoru většiny členských zemí NATO, znovu zavedla vojenská zastupitelstva, která byla pod heslem „přehnané militarizace“ zrušena.

2. PŘESTAVBA STRUKTURY VOJENSKÉ LOGISTIKY

Nová organizace logistiky musí být úsporná k lidským zdrojům, aby mírové počty ozbrojených sil byly ve větší míře způsobilé ovládat zbraně a logistika byla schopna podporovat operace. Modernizace logistiky má vést ke snížení nákladů podle oborů a k odhalení zdrojů ke kvalitativnímu rozvoji.

Výstavba řídicích orgánů vojenské logistiky ještě není plně orientována na funkčnost a procesní schopnost i když vytváření centralizovaných zásobovacích center se již ubírá tímto směrem.

Jedním z nejznámějších principů logistiky je kvantifikace, což znamená, že téměř **na všechno existují normy**, vše má svou známou hodnotu a vše se může ošetřovat a sumarizovat s podporou výpočetní techniky. Lze tedy konstatovat, že je možné přijímat podložená hospodářská rozhodnutí. Dnes je možné tvrdit, že kvůli množství neúčelných údajů v účetnictví, se nezná skutečná hodnota jednotlivých komodit po dobu životního cyklu. Pro moderní vojenskou logistiku je známá **integrovaná distribuční síť**, jejíž součástí jsou zeměpisně vhodně umístěné **báze skladování a zásobování různého materiálu**, které vytváří základ moderního skladování a organizace přepravy.

V NATO existují jednotné **materiálové skupiny**, v ozbrojených silách členských zemí **fungují systémy zásobování dle materiálových skupin**. Národní systémy se v různé míře liší od sebe

a od jednotného uskupení materiálů NATO, ale tato skutečnost není na překážku organizování logistické spolupráce dle principů NATO při společných operacích.

Je však nevyhnutné, aby i maďarská armáda přešla k aplikaci materiálových skupin. V zájmu toho je v první řadě nutné „odhalit“ filozofii vytvoření materiálových skupin a následně vytvořit takové seskupování, které je nejbližší k současnému systému, aby změna znamenala co nejmenší zmatek. To vše je možné dosáhnout tehdy, když se materiálové seskupování uskuteční vzhledem k dominantnímu pohybu materiálu a základním logistickým funkcím.

Podle pohybu materiálu v zásobovacím systému se markantně odlišují zásobovací komodity, které zařazujeme do všeobecného zásobovacího řetězce všech vojenských struktur. K těmto materiálům patří střelivo, pohonné hmoty a strava. Jejich společným jmenovatelem je velké množství a jednorázové použití. Spotřeba střeliva a pohonných hmot je přitom ve značné míře závislá od forem operací. Se značně rozsáhlou spotřebou střeliva se počítá v obranných bojích a naopak u mírových operací spjatých s hlídkovou činností dochází k velmi vysoké spotřebě pohonných hmot.

Výstrojní materiál (osobní výstroj) se i dnes řadí kvůli tradiční podřízenosti týlu k zásobovacím materiálům, i když **nejsou jednorázového použití**. O jejich doplňování a výměnu je nutné pečovat zpravidla ve stanovených cyklech, jak o praní, chemické čištění a opravy oděvů. Pohyb materiálu tohoto druhu je tedy specifický.

Ke druhé skupině dle pohybu materiálu můžeme zařadit provozní a opravárenský materiál, který je součástí prostředků opravárenských jednotek a dílen a proto je účelné jeho skladování ve skladech při opravárenských jednotkách. Za prostředek možno považovat zařízení vícenásobného užití (zbraň, vozidlo), které se stává spotřebitelem materiálu (energie) při svém užívání.

Lze předpokládat, že **vytvoření materiálových skupin způsobí nejmenší problémy tehdy, když je přiřadíme k základním logistickým funkcím**. Tím se stane jednoznačným i odpovědnost za materiál a zásobování. K základním funkcím je možné přiřadit i výkonné struktury, což má prvořadý význam i z hlediska rozvoje účinného řízení procesů plánování, vzdělávání a způsobilosti.

Dle výše uvedeného je možné k základním logistickým funkcím zařadit následující materiálové skupiny:

Materiálová funkce:

- I. Střelivo, raketový a jiný bojový materiál
- II. Osobní výstroj
- III. Strava
- IV. Pohonné hmoty, IV. a) Pohonné hmoty letecké
- V. Zpravodajský a informační materiál
- VI. Materiály, které nelze normovat (např. v opevněních, protichemické, úklidové, atd.)

Technická funkce (údržba, opravy):

- VII. Bojové prostředky a náhradní díly (provozní materiál), dílenské a technické zařízení opravárenských struktur, opravárenské technologie
- VIII. Letecké prostředky a letecké náhradní díly (provozní materiál), opravárenské technologie a zařízení technické obsluhy

Dopravní funkce:

- IX. Technika dopravního systému (přepravní, manipulační, skladové prostředky a materiály)

Velitelství letectva by vzhledem ke specifickému významu materiálových skupin IV. a VIII. mohlo v tomto případě působit jako nadřízený rozpočtový orgán s působností materiálového hospodáře.

Z výše uvedeného lze odvodit následující závěry:

1. Je nutné vytvořit nové uskupení materiálů na základě výsledků hluboké analýzy, materiální odpovědnost určit dle **základních logistických funkcí**, na základě jejich dominantního postavení a **toku** v zásobovacím systému.
2. Na základě územního principu vytvořit skladovací a zásobovací báze různorodého materiálu, které je možné moderně provozovat. Tím je možné ze systému stáhnout veliké množství objektů a zbylé zabezpečit moderními skladovacími a manipulačními prostředky.
3. Každou službu, která výslovně nevyžaduje vojenskou odbornost, přesunout do civilní sféry.
4. Je nutné komplexně řešit právní, strukturní a technické zázemí **dopravní a přepravní (manipulační) podpory** dle principů NATO a praxi odpovídající v členských zemích, systematizovat roztříštěné funkce a kapacity, obnovit jednotné chápání logistiky a zvýšit požadavek na schopnost podpory operací.
5. Výkonné logistické struktury orientované na **podporu operací** je nutné koncentrovat na úroveň **brigády a centra**.

3. ZÁKLADY ORGANIZAČNÍ STRUKTURY VOJENSKÉ LOGISTIKY

Úroveň brigády

Logistickou strukturu brigády v době míru je účelné koncentrovat do logistického praporu:

- a) který v případě tradičního, válečného použití (po následné mobilizaci) je schopen prostřednictvím podřízených logistických jednotek poskytnout logistickou podporu všem bojovým prvkům (podpůrnými rotami logistiky sestavenými vzhledem k bojové hodnotě a úkolům bojových skupin) a dále pro udržování určených zásob materiálu brigády,
- b) který v případě neválečných operací je způsobilý vyčlenit menší jednotku pro logistickou podporu účelově vyčleněného uskupení z brigády, respektive po posílení z centrální úrovně je schopen provozovat doplňovací řetězec a společnou logistickou bázi. Současné užití obou alternativ (a, b) je pochopitelně nemožné,
- c) kde je v integrované struktuře nutné vytvořit jednoznačně profilované jednotky na nejnižší úrovni, čímž může být přepravní rota s podpůrnými prvky přepravy - řídicí dopravy, správce nákladu a doprovod transportu.

Dle výše uvedeného je zřejmé, že ani ve válce, ani v mírové době nedisponují bojové prapory tabulkovými počty „vlastních“ logistických jednotek, ale jsou pro ně z praporu logistiky brigády vyčleňovány „na míru šité“ jednotky logistické podpory sestavené s ohledem na aktuální úkoly a bojovou hodnotu činnosti. Toto řešení je pružné a efektivní, protože nepřipouští „nečinné“ logistické kapacity.

Centrální logistická struktura

Na úrovni centra je žádoucí vytvořit takové koncentrované kapacity, které působí odpovídajícím způsobem, jsou způsobilé k rozvoji vojenství, slouží jako báze mobilizace a jsou schopné vyčlenit síly logistické podpory odpovídající úkolům, např. pro vojenskou organizaci provádějící mezinárodní činnost nebo pro stanovené součinnostní síly.

Značně zanedbanou a sníženou způsobilost podpory operací dnešní logistiky lze překlenout především rozvojem podpory dopravy a centralizace zásob. Jde o vytvoření komplexní přepravy, které se především váže na přepravní funkce a je schopno provozovat i zásobovací řetězec, tj. na Centrální přepravní pluk, který má k dispozici střední a těžké přepravní prostředky, nakládací a manipulační prostředky, síly zabezpečující dopravní cesty (řízení dopravy, údržby silnic a mostů) a síly doprovázející transporty.

Je tedy účelné i v **mírové době** udržovat dopravně technickou sílu, kterou by bylo možné, na základě zkušeností Maďarského technického kontingentu (MMK) v Bosně, vytvořit **se sníženými** mírovými počty a s využitím pracovních sil konajících náhradní civilní službu. Vedle účasti na odvrácení katastrof, by jejich úkolem v mírové době byla i realizace rozvoje dopravní infrastruktury. (MMK od začátku své činnosti řešil obnovu, výstavbu a udržování dopravní infrastruktury, jeho činnost orientovaná na technické zabezpečení klasické podpory bojové operace byla nepodstatná).

Návrh centrální struktury materiální a technické podpory

Potřebné zázemí materiálních a technických funkcí je schopen zabezpečit koncentrovaný subjekt, který je schopen realizovat zásobování na územním principu a funguje se značně sníženými počty vzhledem k současné situaci. Neexistují tzv. ústřední sklady dle oborů. Jejich úkoly virtuálně přebírají zásobovací střediska. Ani tři oblastní skupiny nejsou „povinné“, je to alternativa, která je maximalizovaná (viz **tab.**).

OBLAST ZA DUNAJEM	MEZI DUNAJEM TISOU	OBLAST ZA TISOU
1. zásobovací báze	2. zásobovací báze	3. zásobovací báze
1. regionální opravárenská báze bojové techniky (prapor) a sklad náhradních dílů	Centrální opravárenská báze a sklad náhradních dílů (na bázi Currus, a. s.)	2. regionální opravárenská báze bojové techniky (prapor) a sklad náhradních dílů
Regionální letecký opravárenský podnik letadel a sklad oborového materiálu	Centrální opravárenský podnik letadel a centrální sklad letadlového materiálu	Regionální letecký opravárenský podnik letadel a sklad oborového materiálu
Civilní opravárenský podnik motorových vozidel (vítěz tendru)	Civilní opravárenský podnik motorových vozidel (vítěz tendru)	Civilní opravárenský podnik motorových vozidel (vítěz tendru)

Tab.: Organizační struktura podle územního principu

Uvedená organizační struktura odráží územní princip, který je již sám o sobě racionální. Současně je budován na existujících strukturách, včetně letišť (na základě řeckého příkladu) a dále v sobě zahrnuje i využívání národohospodářské báze. Jedna zásobovací báze materiálu se může orientovat na úkoly materiální podpory Národního podpůrného prvku a obdobně i jedna opravárenská báze (prapor).

ZÁVĚR

Modernizaci vojenské logistiky maďarské armády je nutné vidět a provádět v co nejširším rozsahu tak, aby to vedlo ke zvýšení rozpočtové účinnosti, důvěryhodnosti, pružnosti a způsobilosti podpory operací, aby se vyčleněné prvky dobře přizpůsobily požadavkům NATO, resp. patřičně podpořily přijaté závazky. Souběžně s tím, jako výsledek racionalizace, se musí získat zdroje na rozvoj logistických schopností, logistické systémové techniky a infrastruktury. Dále je nutné jako prioritu řešit otázku mobility, z čeho musí vyplynout rozhodnutí o úrovni mobility nabízených sil, protože to určuje nutnou logistickou a především dopravně podpůrnou způsobilost.

Závěrem lze konstatovat, že výstavba účelné struktury ozbrojených sil je nepředstavitelná bez modernizace logistiky. Není možné, aby se namísto předchozího pojmu materiálně technické zabezpečení zavedl jenom pojem logistika. Materiálně technické zabezpečení se musí přestavět v logistiku na základě moderních znalostí NATO a výsledků vlastního výzkumu.

Literatura:

- BÁTHY, S. „A nemzetgazdaságmint a Befogadó Nemzeti Támgatás és a Nemzeti Támgató Elem bázisa.“ *Katonai Logisztika*, 1998, 3. szám, 3. oldal.
- BÁTHY, S. „Az ország területi védelmi célú előkészítésének logisztikai feladatai a közelmúlt tükrében“. *Katonai Logisztika*, 2002, 4. szám.
- Allied Joint Movement and Transportation Doctrine, 2002.
- CHISTOPHE, J. A francia haderő átalakításának logisztikai tapasztalatai. ZMNE, 2001.
- JÁROSCSÁK, M. A befogadó nemzeti támgatás logisztikai feladatai. ZMNE, 2001.
- Bundeswehr und Wirtschaft. Internet <http://wirtschaft.bundeswehr.de/projekte/html>
- GRAZIANO, C. „The adherence Logistics.“ *Rivista Militare*, 2000, No. 3.

Česká zahraniční politika stojí krátce před dosažením konečného cíle cesty na Západ, před definitivním vstupem do Evropské unie. Většinu závažných problémů vyřešili vyjednavací. Zbývá hlavně otázka evropské ústavní smlouvy a společná zahraniční a bezpečnostní politika. Nejde o simplifikovanou volbu mezi NATO na jedné straně a „Evropou“ na straně druhé. Česká bezpečnostní politika je zakotvena ve spojení s USA a NATO je jediný smluvní garant těchto vztahů.

Otto Pick
Uskutečnění původních priorit české zahraniční politiky
Mezinárodní politika 1/2004